

Bilag

Nogle af udvalgets spørgsmål til justitsministeren og dennes svar herpå samt nogle høringssvar

Spørgsmål nr. 7:

Vil ministeren generelt redegøre for, hvilke muligheder Folketinget har for at sikre, at domstolene inden for et bestemt område udmåler straffene på et højere niveau end hidtil? Der bedes redegjort for forskellige juridiske opfattelser, herunder både strafferammernes betydning og eventuelt mulighed for ved en forespørgselsdebat at ændre retspraksis.

Svar:

1. Domstolene skal i den konkrete sag udmåle straffen inden for strafferammen for den pågældende lovovertrædelse. En forbrydelses strafferamme er den skala af strafmuligheder, afgrænset af et minimum og et maksimum, som loven opstiller for den pågældende lovovertrædelse.

Ofte er der til normalstrafferammen knyttet er sideramme, der kan gå enten i skærpende eller formildende retning. Denne sideramme kan angive bestemte særtræk ved lovovertrædelse som f.eks. straffelovens § 240 om medvirken til selvmord: »Hvis handlingen foretages af egennyttige beveggrunde, er straffen fængsel indtil 3 år.« Siderammens område kan også være angivet alene ved henvisning til »skærpende omstændigheder« eller »formildende omstændigheder«. Som eksempler herpå kan nævnes brandstiftelse (§ 181), voldtægt (§ 216) og røveri (§ 288), som alle har en normalstrafferamme på indtil 6 års fængsel og en sideramme på indtil 10 års fængsel under »særligt skærpende omstændigheder«.

I nogle tilfælde er det endvidere i lovtæksten angivet, hvilke omstændigheder der kan medføre en skærpelse af straffen inden for den pågældende strafferamme. Eksempler på dette er omtalt nedenfor under pkt. 3.

I Straffelovrådets betænkning om strafferammer og prøveløsladelse (betænkning nr. 1099/1987, side 66 f.) anføres bl.a. følgende om strafferammer:

»Straffesystemet stiller i almindelighed

domstolene meget frit med hensyn til straffens udmåling i de enkelte tilfælde. . . .

Det anførte er typiske og praktisk vigtige eksempler på, at lovgiveren nødvendigvis gennem strafferammesystemet må overlade meget med hensyn til den konkrete strafudmåling til domstolene. Men principielt må det naturligvis fastholdes, at også den mere detaljerede regulering af strafudmåling hører under lovgivningsmagtens kompetence.«

Den nævnte betænkning indeholder i øvrigt i kapitel 3 (side 63-166) en gennemgang af almindelige spørgsmål vedrørende strafferammer.

Folketingets ønske om, at straffene inden for et bestemt område udmåles på et højere niveau end hidtil, kan gennemføres på flere måder.

2. En mulighed er at hæve strafferammerne for de pågældende lovovertrædelser.

Som eksempel på dette kan nævnes den ændring af straffelovens § 191, som skete ved lov nr. 268 af 26. juni 1975. Ved lovændringen indføjedes § 191, stk. 1, 2. pkt., hvorefter strafferammen for overdragelse af narkotika – som efter straffeloven normalt er fængsel indtil 6 år – kan stige til fængsel indtil 10 år, hvis overdragelsen angår en betydelig mængde særlig farligt eller skadeligt stof, eller hvis overdragelsen af et sådant stof i øvrigt har haft en særlig farlig karakter.

Den udvidede strafferamme har jævnligt været anvendt i praksis.

Et andet eksempel er lov nr. 272 af 3. maj 1989, hvorved strafferammen i straffelovens § 235 om erhvervmæssig udbredelse af børnepornografi udvidedes fra alene at omfatte bøde til også at omfatte hæfte og fængsel indtil 6 måneder.

3. En anden mulighed for at skærpe straffen er ved en ændring af lovtæksten at præcisere de kriterier, der skal anvendes ved strafudmålingen, herunder hvad der skal betragtes som skærpende omstændighed, og i bemærkningerne til lovforslaget at angive retningslinjerne